

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił W. W. prawa do ustalenia wysokości emerytury z uwzględnieniem składek zapisanych na koncie ubezpieczonego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wnioskodawca posiada prawo do emerytury obliczonej na starych zasadach, a tym samym brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia na podstawie art.108 ustawy emerytalnej tj. poprzez doliczenie składek zapisanych na koncie ubezpieczonego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podkreślił, że wysokość emerytury obliczonej według starych zasad może zostać ponownie ustalona tylko w trybie art.113 tj. poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych. Tym samym z uwagi na okoliczność, że emerytura wnioskodawcy została obliczona na podstawie art.27 ustawy emerytalnej, brak było podstaw do zastosowania względem wnioskodawcy art.26 ust.6 ustawy emerytalnej. Przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzenia za lata 2016 – 2020 pozostaje zatem bez wpływu na wysokość świadczenia.

/decyzja k.199 akt ZUS/

W dniu 13 maja 2021 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie W. W. od ww. decyzji w którym wniósł o jej zmianę i ponowne przeliczenie emerytury. W treści odwołania podniósł, że po uzyskaniu świadczenia emerytalnego pracował w następujących firmach: (...) Agencji Ochrony Mienia (...), R.R. (...) S.A., (...) Biurze Ochrony Mienia (...) co w jego ocenie powinno przełożyć się na wysokość otrzymywanego świadczenia emerytalnego.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.18 - 18 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. W. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 5 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał W. W. emeryturę od 22 czerwca 2013 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wysokość świadczenia wyniosła 1 103,87 zł i została ograniczona do 100% podstawy wymiaru tj. do 1 006,82 zł (podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 32,68% przez kwotę bazową 3 080,84 zł). Uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 27 lat, 2 miesięcy i 25 dni tj. 326 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku, 3 miesięcy i 2 dni tj. 15 miesięcy.

/decyzja k.50 akt ZUS/

Po wydaniu powyższej decyzji wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu.

/okoliczność bezsporna/

Kolejnymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w związku ze zgłaszanymi przez W. W. wnioskami o przeliczenie emerytury, przeliczał należną mu emeryturę z uwzględnieniem okoliczności pozostawania przez W. W.

w zatrudnieniu. Pomimo zwiększenia ilości okresów składkowych, należne W. W. świadczenie ograniczano do 100% podstawy wymiaru.

/decyzja z dnia 25 października 2018 r. k.169 – 170 akt ZUS , decyzja z dnia 23 października 2019 r. k.162 – 163 akt ZUS , decyzja z dnia 16 października 2020 r. k.177 – 178 akt ZUS/

W dniu 10 marca 2021 r. W. W. złożył wniosek o ponowne obliczenie świadczenia z uwzględnieniem następujących okresów zatrudnienia w: (...) Agencji Ochrony Mienia (...) (umowa zlecenia od 16 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2017 r.), R.R. (...) S.A. (umowa o pracę od 1 grudnia 2017 r. do 30 września 2019 r.), M. (umowa zlecenia od 1 października 2019 r.). Po rozpatrzeniu powyższego wniosku , Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja k.199 akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 maja 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył W. W. emeryturę od 1 kwietnia 2021 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że emerytura została przeliczona stosownie do treści art.113 ustawy emerytalnej. Do obliczenia emerytury uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 33 lat , 2 miesiące i 7 dni (398 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku , 3 miesiące i 2 dni (15 miesięcy). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że po doliczeniu do stażu pracy okresu zatrudnienia od 1 października 2020 r. do 31 marca 2021 r. wysokość emerytury wyniosła 1 522,03 zł. Należne W. W. świadczenie ograniczano do 100% podstawy wymiaru tj. do kwoty 1 296,12 zł – art. 86 ust.1 ustawy emerytalnej.

/decyzja k. 210 – 211 akt ZUS/

Decyzją z dnia 15 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył W. W. emeryturę od 1 marca 2021 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Do obliczenia emerytury uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 33 lat 1 miesiąc i 7 dni (397 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku 3 miesiące i 2 dni (15 miesięcy). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że do ustalenia wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1969 do 2020 ; wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 37,49%. Wysokość emerytury wyniosła 1 825,47 zł. Należne W. W. świadczenie ograniczano do 100% podstawy wymiaru tj. do kwoty 1 691,70 zł.

/decyzja k. 218 – 220 akt ZUS/

Podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Ł. wnioskodawca , w związku ze świadczoną pracą , uzyskiwał następujące wynagrodzenie:

- 1983 r. – 59 985,00zł

- 1984 r.- 39 673,00 zł

- 1988 r. – 74 000,00 zł

- 1989 r. – 574 330,00 zł

/wniosek k.221 – 228 akt ZUS/

W oparciu o powyższe dane Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał ponownego przeliczenia należnej wnioskodawcy emerytury. Decyzją z dnia 1 lutego 2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył W. W. emeryturę od 1 marca 2021 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Do obliczenia emerytury uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 33 lat , 2 miesiące i 7 dni (398 miesięcy) oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 1 roku , 3 miesiące i 2 dni (15 miesięcy). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że do ustalenia wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu

ubezpieczenia od 1969 do 2020 ; wskaźnik podstawy wymiaru wyniósł 37,98%. Wysokość emerytury wyniosła 1 835,17 zł. Należne W. W. świadczenie ograniczono do 100% podstawy wymiaru tj. do kwoty 1 713,81 zł.

/decyzja k. 230 – 231 odwrót akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz.54) ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, jeżeli emeryt lub rencista pozostaje w ubezpieczeniu, chyba że w kwartale kalendarzowym ustało ubezpieczenie.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Zgodnie z art. 112 ustawy emerytalnej , jeżeli emeryt lub rencista zgłosi wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych lub nieskładkowych, kwotę przysługującego świadczenia zwiększa się doliczając:

1) do kwoty emerytury, o której mowa w art. 53, lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy:

a) po 1,3% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów składkowych, o których mowa w art. 6,

b) po 0,7% podstawy wymiaru, ustalonej w wyniku waloryzacji, za każdy rok okresów nieskładkowych, o których mowa w art. 7;

2) do kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy oraz do kwoty renty rodzinnej część wzrostu, o którym mowa w pkt 1, ustaloną przy zastosowaniu wskaźnika procentowego, określonego odpowiednio w art. 62 ust. 2 lub w art. 73 ust. 1.

2. Przy obliczaniu wzrostu, o którym mowa w ust. 1, okresy składkowe i nieskładkowe ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

W tym miejscu wskazać należy ,że zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy emerytalnej kwota emerytury lub renty wraz ze zwiększeniami, o których mowa w art. 56 ust. 3 i 4 lub w art. 73 ust. 3 i 4, nie może przekraczać 100% podstawy wymiaru emerytury lub renty.

Wysokość emerytury lub renty nie może przekroczyć 100% podstawy ich wymiaru, co w praktyce oznacza, że kwota świadczenia obliczonego według zasad wynikających art. 53 nie może być wyższa niż kwota średnich zarobków z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok złożenia wniosku o emeryturę lub rentę (ewentualnie 20 lat z całego okresu ubezpieczenia) wyrażona w procencie do wynagrodzeń przeciętnych w tych latach powiększona o kwotę bazową.

W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości ,że W. W. urodzony (...) ma ustalone prawo do emerytury od 22 czerwca 2013 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, a jej wysokość została ustalona stosownie do treści art. 27 w zw. z art. 53 ustawy emerytalnej. Ponadto po uzyskaniu świadczenia emerytalnego wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu i uzyskiwał z tego tytułu dochód. Na przestrzeni lat W. W. składał kolejne wnioski skutkujące przeliczeniem należnego

mu świadczenia przy czym, podobnie jak w zaskarżonej decyzji emerytura, stosownie do treści art. 86 ust. 1 ustawy emerytalnej, każdorazowo była ograniczana do wartości równej 100% podstawy wymiaru, co jednak z uwagi na wzrost kwoty bazowej skutkowało zwiększeniem kwoty należnego mu świadczenia. Nadmienić również należy, że w trakcie niniejszego postępowania wnioskodawca przedstawił dokumentację wskazującą na wysokość uzyskiwanego dochodu podczas odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Ł. (której to dokumentacji wcześniej nie przedstawiał i nie wnosił o jej uwzględnienie składając odwołanie), co wprawdzie skutkowało wydaniem przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji i zwiększeniem kwoty należnego mu świadczenia, począwszy od 1 marca 2021 r. (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru zwiększył się do wartości 37,98%), to jednak okoliczność ta, z uwagi na związanie przez Sąd treścią zaskarżonej decyzji i tym, że wnioskodawca nadal podtrzymywał odwołanie, chociaż nie potrafił wskazać, co jeszcze kwestionuje, w żaden sposób nie mogła wpłynąć na ocenę jej zasadności. W dacie bowiem wydania zaskarżonej decyzji brak było podstaw do przyjęcia wyższego wskaźnika podstawy wymiaru niż przyjęty przez organ rentowy wskaźnik o wartości 32,68%.

Ponadto Sąd Okręgowy podziela pogląd prawny, zawarty w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie III AUa 462/20. Zgodnie z jego brzmieniem:

1. Po przyznaniu prawa do emerytury z art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i korzystaniu z tej emerytury, ubezpieczony, który później podejmie zatrudnienie lub pozarolniczą działalność - wiążące się z obowiązkiem odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne, nie może skutecznie domagać się przeliczenia wysokości takiej emerytury na podstawie art. 55 lub art. 55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Innymi słowy, podlega oddaleniu wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury przyznanej na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych według nowych zasad, jeżeli wcześniej wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Unormowanie z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych umożliwia ustalenie wysokości świadczenia osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na starych zasadach według reguł obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. na zasadach wynikających z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli osoby te kontynuowały ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i wystąpiły z wnioskiem o świadczenie po dniu 31 grudnia 2008 r., a emerytura obliczona w myśl art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okaże się wyższa niż obliczona zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zakresem podmiotowym tego przepisu objęci są zatem ubezpieczeni spełniający warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (a nie ubezpieczeni, którzy uzyskali prawo do tego świadczenia), kontynuujący ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Z tego wynika, że chodzi o nabycie prawa do tego świadczenia in abstracto (w związku ze spełnieniem warunków - art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), a nie in concreto (na skutek złożonego wniosku o świadczenie - art. 116 ust. 1 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) przez osobę, która po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe i dopiero następnie wystąpiła z wnioskiem o emeryturę. Taka interpretacja odpowiada również wynikom wykładni systemowej i celowościowej. Przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został umieszczony w Dziale II Rozdziale 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zatytułowanym "Ustalanie wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-50e".

3. Uprawnienie do obliczenia emerytury wedle art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mają ci ubezpieczeni, którzy w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, po pierwsze, podlegali ubezpieczeniom społecznym, po drugie, zamiast emerytury wybrali dalszą aktywność zawodową, kontynuując po tym dniu podleganie tym ubezpieczeniom. R. legis tego przepisu jest bowiem kontynuowanie opłacania składek. Dotyczy on zatem tylko tych ubezpieczonych, którzy w chwili składania tego wniosku spełniali warunki z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a więc przede wszystkim

kontynuowali ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, nie realizując uprawnień do emerytury i w ten sposób przyczyniając się do powiększenia Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy pouczając o terminie i sposobie wniesienia apelacji.

S.B.